

UNIwersytet WARMIŃSKO-MAZURSKI W OLSZTYNIE
UNIVERSITY OF WARMIA AND MAZURY IN OLSZTYN

HUMANISTYKA I PRZYRODOZNAWSTWO

INTERDYSCYPLINARNY ROCZNIK FILOZOFICZNY

Wydawnictwo
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego
w Olsztynie

ISSN 1234-4087

NR 29

OLSZTYN 2023

RECENZENCI – REVIEWERS

Michael Abdalla, Piotr Balcerowicz, Piotr Bartula, Krzysztof Bochenek, Sabina Brakoniecka, Rafał Charzyński, Zbigniew Chojnowski, Olga Drewnowska-Rymarz, Grzegorz Forys, Małgorzata Głowacka-Grajper, Barbara Grabowska, Agnieszka Gralińska-Toborek, Wioletta Kazimierska-Jerzyk, Romana Kolarzowa, Jerzy Kopania, Andrzej Łukasik, Paweł Majewski, Paul Antoine Miguel, Lidia Mierzejewska, Stanisław Obirek, Nina Pawlak, Bogusław Paź, Karolina Podgórska, Alfred Jakub Skorupka, Jacek Sobota, Arkadiusz Sołtysiak, Ewa Steckiewicz, Marta Stempień, Janusz Sytnik-Czetwertyński, Maria Szyszkowska, Kordula Świętorzecka, Igor Tavilla, Włodzimierz Tyburski, Maciej Woźniczka, Agnieszka Wójtowicz-Wróbel, Michał Zabdyr-Jamróż

KOMITET REDAKCYJNY – EDITORIAL BOARD

Mirosław Pawliszyn (redaktor naczelny), Karol Steckiewicz (zastępca redaktora naczelnego), Agnieszka Biegalska, Józef Dębowski, Katarzyna Glińska-Lewczuk, Mieczysław Jagłowski, Alina Naruszewicz-Duchlińska, Anne Peutzfeldt, Andrzej Słowikowski, Mohammad Taherzadeh

RADA PROGRAMOWA – PROGRAM BOARD

Ana Bundgaard (Aarhus), Capitolina Díaz (Walencja), Ewa Domańska (Poznań), Daniel A. Dombrowski (Seattle), John Huss (Akron), Andrzej Kiepas (Katowice), Leszek Kleszcz (Wrocław), Krzysztof Lastowski (Poznań), Jadwiga Mizińska (Lublin), Andrzej Papuziński (Bydgoszcz), Marco Parmeggiani Rueda (Malaga), Zdzisława Piątek (Kraków), Emmanuel Picavet (Paryż), Paweł Pieniążek (Łódź), Juana Sanchez-Gey Venegas (Madryt), Hans Jorg Sandkühler (Brema), Armando Savignano (Triest), David Spurrett (KwaZulu-Natal)

REDAKTOR – EXECUTIVE EDITOR

Aneta Maciejewska

REDAKTOR JĘZYKA ANGIELSKIEGO – LANGUAGE EDITOR (ENGLISH)

Trevor Hill

Czasopismo „Humanistyka i Przyrodznawstwo” ukazuje się w wersji papierowej i elektronicznej (<https://czasopisma.uwm.edu.pl/index.php/hip>)

Czasopismo współfinansowane ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki na podstawie umowy nr RCN/SP/0297/2021/1 z dnia 1.11.2022 r.; kwota środków finansowych stanowiących pomoc przyznaną w ramach programu „Rozwój czasopism naukowych” 7300 zł

Adres redakcji – Address

Institut Filozofii UWM, ul. Kurta Orbitza 1, 10-725 Olsztyn
tel./fax 89 523 34 89
<http://uwm.edu.pl/hip>

© Copyright by Wydawnictwo UWM • Olsztyn 2023

ISSN 1234-4087

e-ISSN 2956-3836

Wydawnictwo UWM

ul. Jana Heweliusza 14, 10-718 Olsztyn
tel. 89 523 36 61, fax 89 523 34 38
www.uwm.edu.pl/wydawnictwo/
e-mail: wydawca@uwm.edu.pl

Nakład: egz. 50, Ark. wyd. , ark. druk. 22,38
Druk: Zakład Poligraficzny UWM w Olsztynie, zam.

Spis treści

ARTYKUŁY

JADWIGA BŁAHUT-PRUSIK, <i>Zachodnia tradycja epistemologiczna wobec współczesnych wyzwań, czyli jakiej epistemologii potrzebujemy? – Western Epistemological Tradition in the Face of Contemporary Challenges, or What Kind of Epistemology Do We Need?</i>	7
KAROLINA CYNK, <i>Rozwój ruchów społecznych na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego – Development of Social Movements for Environmental Protection</i>	25
GIUSEPPE FEOLA, <i>“L’amico è un altro se stesso”: amicizia, conoscenza di sé, conoscenza dell’altro in Omero e Aristotele – „Przyjaciel jest innym ja”: przyjaźń, samopoznanie, poznanie drugiego u Homera i Arystotelesa</i>	37
ARTUR HREHOROWICZ, <i>Nietzschean Accents in the Work of Shree Rajneesh (Osho) – Akcenty nietzscheańskie w twórczości Shree Rajeesh (Osho)</i>	53
KRZYSZTOF KOŚCIUSZKO, <i>Refleksje na temat Witkiewiczowskiego promowania przestrzeni euklidesowej – Reflections on Witkiewicz’s Promotion of Euclidean Space</i>	77
SABINA KOWALCZYK-WESOŁOWSKA, <i>Wpływ czarów na choroby zwierząt gospodarczych w świetle XVII-wiecznego Składu albo skarbcza... Jakuba Kazimierza Haura – The Influence of Magic on Farm Animals Based on Skład albo skarbiec Written by Jakub Kazimierz Haur in 17th Century</i>	89
INGA B. KUŹMA, EMILIA PACH, TATIANA DANILOVA, <i>„Naprawdę tęsknię za moim domem. Tam wszystko jest zrobione własnymi rękoma [...] wszystko będzie musiało zostać odnowione”. Radzenie sobie w kryzysie oczami wojennych uchodźczyń z Ukrainy (perspektywa wielodyscyplinarna) – “I sorely miss my home. There, everything is made by hand [...] Everything will have to be renewed”. Coping with the Crisis Through the Eyes of Women War Refugees from Ukraine (Multidisciplinary Perspective)</i>	107
MATEUSZ ADAM MICHALSKI, <i>Odbicia negatywne. Dialektyka tożsamości w „Solaris” Stanisława Lema – Negative Reflections. The Dialectics of Identity in “Solaris” by Stanisław Lem</i>	133
MARIA NOWACKA, <i>Wkład średniowiecza w rozwój zdrowia publicznego – Contribution of the Middle Ages to the Development of Public Health</i>	145
EMMANUEL PICAVET, <i>Mondialisation et normes de gouvernance – Globalizacja i standardy zarządzania</i>	167
IWONA E. RUSEK, <i>„Taki gad żoną się nazywa...”. Symbolika węża w „Próchnie” i „Oziminie” Wacława Berenta – “Such a reptile is called a wife...”. Symbolism of the Snake in “Próchno” and “Ozimina” by Wacław Berent</i>	183
ALFRED SKORUPKA, <i>Filozofia wychowania Jana Jakuba Rousseau w świetle dzisiejszej nauki – The Philosophy of Education of Jean-Jacques Rousseau in the Light of Today’s Science</i>	203

JACEK SOBOTA, <i>Zwierciadło człowieczeństwa: wizje sztucznej inteligencji w prozie Stanisława Lema i Philipa K. Dicka – The Mirror of Humanity: The Visions of Artificial Intelligence in The Works of Stanisław Lem and Philip K. Dick</i>	219
EWA STARZYŃSKA-KOŚCIUSZKO, <i>Bronisław Ferdynand Trentowski – jako filozof polityki i polityczny cybernauta – Bronisław Ferdynand Trentowski – as a Philosopher of Politics and Political Cybnaut</i>	253
JANUSZ SYTNIK-CZETWERTYŃSKI, <i>Wstęp do analizy filozoficznej piśmiennictwa starożytnej Mezopotamii w kontekście wiedzy o świecie duchowym i naturalnym – An Introduction to the Philosophical Analysis of Ancient Mesopotamian Writings in the Context of Knowledge of the Spiritual and Natural World</i>	287
IRENEUSZ ZIEMIŃSKI, <i>Metafory i aporie, czyli o konieczności i niemożliwości filozofii. Stanowisko Leszka Kołakowskiego – Metaphors and Aporias – about the Necessity and Impossibility of Philosophy. Leszek Kołakowski’s Position</i>	301
KAMILA ŻUKOWSKA, <i>U źródeł tereziańskiego dziedzictwa. Rola Ana de Jesús w kształtowaniu pamięci o działalności Teresy z Ávila – At the Source of the Theresian Legacy. The Role of Ana de Jesús in Shaping the Memory of the Work of Teresa of Ávila</i>	329

RECENZJE I SPRAWOZDANIA

TOMASZ PAWŁOWSKI, <i>Adorno na tropie spisków kultury masowej</i> [Theodor W. Adorno (2022), <i>Filozofia nowej muzyki</i> , Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa]	347
--	-----

ARTYKUŁY

